

Årsberetning 2014

1 Innhold

1	INNHold	2
2	DAGLIG LEDERS ORD	4
3	OM SELSKPET	6
	INNLEDNING	6
	BAKGRUNN	6
4	SELSKAPETS VISJON	8
5	ORGANISASJON	9
5.1	REPRESENTANTSKAPET	9
5.2	STYRET	10
5.3	PERSONALET	11
5.4	KONTORLOKALER	12
5.5	DRIFTSORGANISASJONEN	12
6	AVTALER	12
6.1	VIRKSOMHETSOVERTAGELSE	13
6.2	AVTALE MED SØRUM KOMMUNE VEDR. IT, REGNSKAP MV.	14
6.3	DRIFTSASSISTANSEAVTALE MED EIERKOMMUNENE	14
6.4	VARIG DRIFT AV 2 EKSISTERENDE RENSEANLEGG	15
7	HMS /SHA	15
7.1	ARBEIDSMILJØUNDERSØKELSE	15
7.2	SHA/HMS	15
7.3	HMS / SHA-HENDELSER PÅ BYGGEPLASS	15
8	YTRE MILJØ	16
9	UTBYGGING OG DRIFT	16
9.1	STYRINGSGRUPPEN	16
9.2	PROSJEKTGRUPPEN	16

10	NÆRMERE OM SELSKAPETS AKTIVITETER - UTBYGGINGSOPPGAVER	17
10.1	ORGANISERING AV UTBYGGINGSOPPGAVER	17
		17
10.2	OVERORDNET BESKRIVELSE OG FREMDRIFTSPLAN	17
10.3	NÆRMERE OM DELPROSJEKTER	18
10.4	GJENNOMFØRTE OPPGAVER	19
10.5	NÆRMERE OM GRUNNEIERAVTALER	19
10.6	LEDNINGSNETT	19
10.7	STYRT BORING OG NORGES REKORD I STYRT BORING PÅ LAND	20
10.8	FREMDRIFTSPLAN FOR LEDNINGSNETTET	21
10.9	PUMPESTASJONER:	21
10.10	DRIFTSKONTROLLANLEGG OG KOMMUNIKASJON	21
10.11	ADKOMSTVEG OG TURVEGER	22
10.12	RENSEANLEGGET PÅ TANGEN	22
10.12.1	PROSESSANLEGGET	22
10.12.2	PROSESSBYGGET MED TILHØRENDE ADMINISTRASJONSDEL	23
11	ØKONOMI	24
11.1	FINANSIERING	24
11.2	DRIFTSTILSKUDD FRA EIERKOMMUNENE	25
11.3	INVESTERING	25

2 DAGLIG LEDERS ORD

MIRA er et interkommunalt selskap som skal sørge for rensing av avløpsvann for de tre eierkommunene Fet, Gjerdrum og Sørumsand. Selskapet ble etablert i 2012 etter grundig forarbeid hvor kommunene fant at i stedet for å satse på separate løsninger i hver enkelt kommune, ville det være bedre å samarbeide om ett nytt, felles rensianlegg til erstatning for det gamle og nedslitte. Selskapet skal, som det fremgår av selskapsavtalen, forvalte eierkommunenes interesser og rettigheter knyttet til anlegget på en måte som samlet gir den total økonomisk sett beste løsningen på sikt for de tre eierkommunene uten hensyn til kommunegrensene mellom de tre kommunene. Vi har som mål over tid å hente ut stordriftsfordeler og derved de besparelsene vi kan få ved at Fet, Gjerdrum og Sørumsand er gått sammen i dette felleskapet.

Selve rensianlegget skal etableres på Tangen, rett sør for Sørumsand på østsiden av Glomma. I tillegg skal det bygges et nytt transportanlegg med lange overføringsledninger på til sammen ca. 35 km, samt pumpestasjoner og annen nødvendig infrastruktur. Det er undersøkt og slått fast at tiltaket ikke vil komme i konflikt med verneverdige hensyn til biologisk mangfold og kulturminner. Det er lagt, og legges også, stor vekt på at hele anlegget skal passe inn i terreng og miljø. Det er holdt en rekke orienteringsmøter for berørte og interesserte parter, og vi søker hele tiden å balansere ulike hensyn slik at anlegget, så langt mulig, skal bli til felles glede for alle i de tre kommunene.

Gjennom 2014 har vi forberedt overføring av driftspersonell, som har ansvaret for de rensianleggene som nå er i drift, fra kommunene til MIRA. Denne virksomhetsoverdragelsen ble gjennomført med virkning fra 1. januar 2015. Det har i hele prosessen vært et godt samarbeid mellom alle involverte parter, som er driftspersonellet, tillitsvalgte og Fagforbundet samt kommunesiden. MIRA skal fra 01.01.2015 bistå kommune med drift av de gamle anleggene frem til disse kan utfases ved at det nye anlegget på Tangen tas i bruk. Det kan i en periode bli en utfordring å drifte eksisterende rensianlegg og MIRAs anlegg i utfasingsperioden med eksisterende ressurser, men vi vil alltid ha fokus på å holde kostnadene innenfor budsjettammene samtidig som vi opprettholder kvalitet og effektivitet i driften.

I 2014 har selskapet engasjert og gjennomført en arbeidsmiljøundersøkelse. I forbindelse med undersøkelsen ble det arrangert personalseminarer. Resultatene av arbeidsmiljøundersøkelsen ble behandlet i styret.

MIRA kommer til å få et drifts- og arbeidsmiljømessig fremtidsrettet anlegg. Vi har gjennom virksomhetsoverdragelsen og rekruttering direkte til MIRA, bygget opp en god driftsorganisasjon med meget kompetente og entusiastiske medarbeidere. MIRA skal være en attraktiv arbeidsplass som gir spennende utfordringer, og som derved sikrer rekruttering til den viktige samfunnsoppgaven som MIRA skal ivareta.

Ved siden av å bygge opp driftsorganisasjon og sørge for løpende drift av kommunenes avløpsrensanlegg, er MIRA nå i 2015 i ferd med å gå inn i den mest krevende byggefasen med mange til dels komplekse tiltak som skal gjennomføres samtidig. Mens vi i 2014 fortsatt var inne i en intensiv prosjekteringsperiode samtidig som vi iverksatte deler av byggeprogrammet, vil vi i løpet av 2015 ha betydelig byggeaktivitet både langs traséen for transportanlegget og med oppføring av selve

avløpsrenseanlegget på Tangen. Ett av de krevende tiltakene vi iverksatte i 2014 var prosjektet for etablering av overføringsledninger under Glomma. MIRA valgte styrt boring under Glomma fremfor å krysse elven ved å legge rør på elvebunnen. I februar i år ble det satt ny Norgesrekord i styrt boring ved at det ble gjennomført flere boringer under Glomma, den lengste på nær 1 300 meter hvor ledningen går under Glomma fra Hammeren ned til Tangen.

Det er en ekstra utfordring at så mange delprosjekt pågår parallellt, og MIRA har også bygget opp en byggorganisasjon for å håndtere så vel helhet som detaljer i selve utbyggingsprosjektet. Foruten eget dyktig personell, har MIRA knyttet til seg dedikerte entreprenører og leverandører. Slik det ser ut pr. i dag (mars 2015) har vi som mål å ha anlegget ferdig til 1. juni 2016. MIRA har valgt å legge seg på en linje hvor vi iler skjønnsomt frem. Det betyr at noen ganger må vi ta tiden til hjelp. Vi fikk for eksempel markedet mot oss i første halvdel av fjoråret da vi ikke lyktes med å få inn tilbud på entreprisen for oppføring av selve driftsbygget på Tangen. Vi måtte bruke litt tid på å områ oss. Siste del av 2014 utarbeidet vi derfor ny forespørsel for utlysning. Vi fikk på andre forsøk inn mange tilbud, og byggekontrakt ble tildelt i februar 2015. De fleste komplekse og store kontraktene er nå tildelt. Det betyr at vi også kan være sikrere i vår vurdering av ferdigstillingen av anlegget.

Så langt er utbyggingskostnadene i tråd med de interne budsjettforutsetningene. Prosjektgruppen¹, som fulgte opp prosjektet forut for etableringen av MIRA, og som bl.a. tok hensyn til styringsgruppens føringer² i forhold til risikopåslag og prisstigning, antok en samlet byggekost på ca. 614 millioner kroner. På bakgrunn av tilbakemeldinger i presentasjonsmøte for formannskapet i juni 2012 om at lånerammen burde begrenses³, og at man derfor, om nødvendig, heller må fremlegge sak om økt låneramme hvis behov, ble risikopåslaget halvert slik at lånerammen i forbindelse med selskapsetableringen ble satt til 543 millioner kroner. I tillegg skjøt eierkommunene til sammen inn 25 millioner kroner i egenkapital i forbindelse med etableringen av selskapet.

Vi har - ambisiøst nok - som mål at avløpsanlegget skal bli et anlegg der alle involverte parter er fornøyde og et anlegg alle involverte parter ønsker å benytte som sitt referanseanlegg. For å nå dit er det viktig at vi evner å kommunisere med hverandre og at vi er besluttsomme i gjennomføringen.

Adel Al-Jumaily
Daglig leder

¹ Prosjektgruppens rapport av 10.09.2012: "Rapport – Selskapsetablering og lokalisering av felles renseanlegg for kommunene Fet, Gjerdrum og Sørum, se her særlig pkt. 2.3.2.4 side 18 - 19.

² Styringsgruppen bestod av rådmennene i de tre kommunene, daglig leder i Sørum kommunalteknikk KF, og tre hovedtillitsvalgte for de ansatte. Føringen som vist til, ble gitt av Styringsgruppen i møte 22.03.: "Låneramme: Budsjettkostnad + Sikkerhet 30 % + prisstigning (420 000 000 + 30 % + Prisstigning 2010-2015)". Gjennomsnittlig prisstigning ble antatt å være 2 % pr. år.

³ Prosjektgruppen la på denne bakgrunn til grunn et risikopåslag på 15 % og en gjennomsnittlig prisstigning på 2 % pr. år.

3 OM SELSKPET

Innledning

Midtre Romerike Avløpsselskap - MIRA IKS er et interkommunalt selskap i medhold av Lov om interkommunale selskaper, (LOV-1999-09-29-6). Selskapets vedtektsfestede formål er:

"Selskapets formål er å sørge for rensing av avløpsvann for eierkommunene.

Selskapet skal herunder planlegge, bygge og drive et felles avløpsrenseanlegg (i det følgende kalt "Anlegget") på Tangen i Sørums kommuner. Til Anlegget hører i denne sammenheng også overføringsanlegg, inkl. pumpestasjoner og annen nødvendig infrastruktur, fra definerte leveringspunkter i eierkommunene og frem til selve avløpsrenseanlegget. Selskapet har ikke erverv til formål - det skal drives i overensstemmelse med det lovfestede selvkostprinsippet slik at eventuelt overskudd kommer kundene i eierkommunene til gode.

Selskapet skal drives i samsvar med lovkrav, herunder myndighetenes bestemmelser og pålegg samt vedtak i eierkommunene sanksjonert av representantskapet. Selskapet skal forvalte eierkommunenes interesser og rettigheter knyttet til Anlegget på en måte som samlet sett gir den totaløkonomisk sett beste løsningen på sikt for de tre eierkommunene uten hensyn til kommunegrensene mellom de tre kommunene."

Deltakere i selskapet er Fet, Gjerdrum og Sørums kommuner. Eierbrøken (og dermed ansvarsbrøken) fra oppstart (Fet 34 %, Gjerdrum 15 %, Sørums 51 %) er fordelt i forhold til antatt mengder avløpsvann som tilføres anlegget, basert på historiske mengder levert til egne anlegg. Eierbrøken forutsettes justert hvert 4. år i samsvar med faktisk tilførte mengder avløpsvann.

Bakgrunn

Kommunene Fet, Gjerdrum og Sørums har alle gamle og nedslitte avløpsrenseanlegg. Kommunene venter betydelig befolkningstilvekst i årene som kommer, samtidig som myndighetskrav knyttet til avløpsrensing blir stadig strengere. Hver av kommunene hadde derfor igangsatt planlegging av nye anlegg. Fagmiljøene i kommunene har i felleskap vurdert ulike løsningsalternativer, samt om det vil være formålstjenlig å samarbeide om en fellesløsning.

Det ble foretatt en større utredning av Norconsult i 2010⁴ av alternative løsninger. Konklusjonen var at en samlet løsning med ett felles avløpsrenseanlegg vil være mer økonomisk og miljømessig fordelaktig fremfor at kommunene etablerer nye anlegg hver for seg. Et nytt og felles avløpsrenseanlegg vil gi abonnentene i de tre kommunene en billigere avløpsløsning enn om man skulle ha bygget tre separate anlegg i hver av de tre kommunene. En meget viktig miljøgevinst ved dette felles tiltaket er at man overfører avløpsvann fra en belastet resipient Leira til Glomma som er en god resipient for formålet.

⁴ Utredning av alternative løsninger_HOVEDRAPPORT_12. oktober 2010 (utarbeidet av Norconsult)

Kommunestyrene i Fet, Sørums og Gjerdrum fattet i januar og februar 2011 et felles vedtak om å igangsette videre utredning med sikte på endelig valg av alternativ, herunder endelig lokalisering av renseanlegg. Norconsult, COWI og Asplan Viak utarbeidet en mer detaljert rapport⁵ om felles avløpsløsning

I september 2011 fattet kommunestyrene i Fet, Gjerdrum og Sørums følgende vedtak:

"Igangsette arbeidet med etablering av IKS.

- Forslag til selskapsavtale bør foreligge til behandling i kommunestyrene februar 2012.

- Etablere prosjektgruppe for planlegging av prosjektet. Gjennomføring innen 2014.

- Sørge for ansattes medvirkning i den videre prosessen."

Høsten 2011 ble det nedsatt en prosjektgruppe med representanter fra hver av kommunene. Fra 1. halvår 2012 har også driftsoperatørene i de tre kommunene vært representert i prosjektgruppen. I tillegg er det fra høsten 2011 knyttet to eksterne rådgivere til prosjektgruppen. Prosjektgruppens oppgave har vært å arbeide frem et underlag for felles saksfremlegg til kommunestyrene i de tre kommunene der det gis tilrådning med henhold til hvor det nye renseanlegget bør legges, samt forslag til selskapsavtale og tilhørende underlag til denne.

Kommunestyrene i Fet, Sørums og Gjerdrum fattet i oktober 2012 et vedtak om opprettelse av Midtre Romerike Avløpsselskap, og fattet følgende vedtak:

"Avløpsrenseanlegget legges til Tangen i Sørums kommune.

- *Låneramme for MIRA IKS settes til kr 543 mill.*
- *Innskuddsplikten ved opprettelsen av selskapet fastsettes til:*
 - *Fet: kr 1 120 000*
 - *Gjerdrum: kr 15 750 000*
 - *Sørums: kr 8 130 000*
- *Selskapsavtale for Midtre Romerike Avløpsselskap (MIRA IKS) vedtas"*

Samlet innskutt er dermed kr 25 millioner.

⁵ Felles avløpsløsning for Fet, Gjerdrum og Sørums_Utredning av alternative løsninger_Hovedrapport_06.07.2011 (utarbeidet av Norconsult, COWI og Asplan Viak)

4 Selskapets visjon

Selskapet har funnet det formålstjenlig i den oppbyggingsfasen vi nå er inne i, å bygge på visjon og mål som ble lagt til grunn forut for selskapetableringen.

Selskapets visjon

Avløpsanlegget skal bli et anlegg der alle involverte parter er fornøyde, og et anlegg alle involverte parter ønsker å benytte som sitt referanseanlegg

Selskapets mål

Prosjektet skal gjennomføres med høy kvalitet og standard innenfor de vedtatte økonomiske rammer. Det skal fokuseres på gode, praktiske og brukervennlige løsninger. Det skal velges gode solide og kostnads-effektive løsninger.

5 ORGANISASJON

Midte Romerike Avløpsselskap er et interkommunalt selskap opprettet i henhold til Lov om interkommunale selskaper og eies av Sørumsdal, Fet og Gjerdrum kommune

5.1 Representantskapet

I samsvar med IKS-loven og selskapsavtalen er representantskapet selskapets øverste myndighet.

I oktober 2012 valgte kommunestyrene i Fet, Sørumsdal og Gjerdrum sine representanter i representantskapet som består av 6 medlemmer med personlige varamedlemmer – 2 fra hver eierkommune. Representantene velges for 4 år om gangen.

6. desember 2012 hadde representantskapet konstitueringsmøte. I dette møtet ble representantskapets leder og nestleder valgt. Samtidig ble det utnevnt valgkomite for valg av styret.

Representantskapets leder: Mona Granbakken Mangen.

Representantskapets nestleder: John Harry Skoglund

Representantskapet består av:

Kommune:	Representant:
Fet	John Harry Skoglund Halstein Flesland
Gjerdrum	Anders Østensen Alex Fredsvik
Sørumsdal	Mona Granbakken Mangen. Espen Thorsrud

5.2 Styret

Styret ble valgt 28. mars 2013 og hadde sitt konstituerende møte 8. april 2013.

Styret består av 5 medlemmer hvor en velges av de ansatte. Representantskapet valgte i sitt møte av 28. februar 2013 styremedlemmer. Det ble valgt 2 medlemmer for 2 år og 2 medlemmer for 4 år samtidig 2 varamedlemmer for 4 medlemmer. Styret hadde den 8. april 2013 konstitueringsmøte der styrets leder og nestleder ble valgt. Styret består av:

Styrets leder:	Morten Finborud
Styrets nestleder:	Lill Beate Pedersen
Styremedlem:	Dag Georg Jørgensen Line Magnhild Goplen Höfde Asbjørn Stokkebekk
Varamedlem:	Hans Ove Kirkeby Henriette Elise Hall

Styret i Midtre Romerike Avløpsselskap, MIRA IKS

5.3 Personalet

Selskapet har siden slutten av 2013 vært organisert i fire hoved-delprosjekt, (renseanlegg, ledningsnett, pumpestasjoner og veger). MIRA benytter dels egne ansatte som prosjektledere, men støtter seg også på innleide ressurser fra eierkommunene og rådgivningsfirmaer. MIRA har i 2014, og vil også i de nærmeste årene, være i en utbyggingsfase. I denne perioden vil MIRA også trenge prosjektutbyggingskompetanse i tillegg til kjernekompetansen som MIRA skal ha innenfor drift. Byggeledere og andre innleide ressurser vil fases ut etter hvert som utbyggingsprosjektet slutføres.

I 2013 var kun daglig leder ansatt i MIRA. I 2014 ble det ansatt 3 medarbeidere, en ingeniør, en økonomi- og regnskapsmedarbeider og en driftsleder som tiltrer sin stilling fra og med januar 2015.

Gjennom 2014 har vi forberedt overføring av driftspersonell, som har ansvaret for de rensesanleggene som nå er i drift, fra kommunene til MIRA. Denne virksomhetsoverdragelsen ble gjennomført med virkning fra 1. januar 2015. I forbindelse med denne ble det overført 6,5 årsverk fra eierkommunene.

Det har i hele prosessen vært et godt samarbeid, mellom alle involverte parter, som er driftspersonellet, tillitsvalgte og Fagforbundet samt kommunesiden.

MIRA skal fra 01.01.2015 bistå kommune med drift av de gamle anleggene frem til disse kan utfases ved at det nye anlegget på Tangen tas i bruk.

MIRA har gjennom virksomhetsoverdragelsen og rekruttering direkte til MIRA, bygget opp en god driftsorganisasjon med meget kompetente og entusiastiske medarbeidere. MIRA skal være en attraktiv arbeidsplass som gir spennende utfordringer, og som derved sikrer rekruttering til den viktige samfunnsoppgaven som MIRA skal ivareta.

Oversikt antall årsverk

År	2013	2014	2015
Årsverk	1	3	10,5

Selskapets fremtidige bemanning vil i hovedsak bestå av personell som i dag er ansatte i eierkommunene og som ble overført til MIRA i forbindelse med virksomhetsoverdragelse.

5.4 Kontorlokaler

MIRA har fra desember 2013 leid kontorer på Sørumsand, i Sparebankgården. Dette medfører at kontorene enkelt kan knyttes opp mot Sørum kommunes datanett, som leverer datatjenester til selskapet.

Når det nye anlegget med tilhørende administrasjonsbyggdel er etablert på Tangen, vil MIRA fortsatt ha tilhold nært sentrum i vertskommunen Sørum, og det ligger derfor godt til rette for å videreføre det gode og praktiske samarbeidet med vertskommunen.

5.5 Driftsorganisasjonen

Selskapet var i 2013 driftet med den prosjektorganisasjon kommunene bygget opp før selskapsetableringen. Adel Al-Jumaily ble ansatt som daglig leder 15.11.2013. Gjennom ansettelse i 2014 og forberedelse av virksomhetsoverdragelsen av driftspersonell fra eierkommunene, har MIRA gjennom 2014 etablert en meget god driftsorganisasjon. Virksomhetsoverdragelsen ble i samsvar med arbeidsmiljølovens bestemmelser gjennomført med virkning fra og med 01.01.2015. Driftsoperatører er nå blitt en del av MIRAs organisasjon.

Selskapet hadde i 2014 ikke noen driftsoppgaver. Fra og med virksomhetsoverdragelsen 01.01.2015 vil MIRA ha som oppgave å stille mannskap til disposisjon for drift av nåværende avløpsrensaneanlegg i de tre kommunene frem til disse kan fases ut og avløpsrensing overtas av det nye anlegget på Tangen. Det kan i en periode bli en utfordring å drifte eksisterende rensaneanlegg og MIRAs anlegg i utfasingsperioden med eksisterende ressurser, men alle i selskapet er innstilt på å løse også denne utfordringen slik at vi går inn i driftsperioden når anlegget på Tangen har tatt over, med mest mulig formålstjenlig struktur og bemanning.

6 Avtaler

6.1 Avtale med Sørum kommune vedr. IT, regnskap mv.

Siden 2013 har MIRA brukt Sørum kommune som tjenesteleverandør for IKT, regnskap, lønn og arkiv. Det er hensiktsmessig å fortsette med dagens ordning. Det vil være dyrt for MIRA om bruke en annen leverandør på nåværende tidspunkt. MIRA og Sørum kommune har inngått avtale om tjenestelevering. Avtalen med Sørum kommune har en varighet på 2 år og kan reforhandles eller forlenges.

6.2 Virksomhetsovertagelse

I 2014 har selskapet engasjert KS-bedrift for å bistå eierkommunene og MIRA i forbindelse med virksomhetsovertagelse. Det ble opprettet en arbeidsgruppe som har bestått av hovedtillitsvalgte, tekniske ledere og personalkonsulenter i eierkommunene, i tillegg til MIRA.

Avtalen ble godkjent av eierkommunene og styret i MIRA.

Denne virksomhetsoverdragelsen ble gjennomført med virkning fra 1. januar 2015. Det har i hele prosessen vært et godt samarbeid mellom alle involverte parter, som er driftspersonellet, tillitsvalgte og Fagforbundet samt kommunesiden. I henhold til avtale skal MIRA fra 01.01.2015 bistå kommune med drift av de gamle anleggene frem til disse kan utfases ved at det nye anlegget på Tangen tas i bruk. Det kan i en periode bli en utfordring å drifte eksisterende renseanlegg og MIRAs anlegg i utfasingsperioden med eksisterende ressurser, men vi vil alltid ha fokus på å holde kostnadene innenfor budsjetttrammene samtidig som vi opprettholder kvalitet og effektivitet i driften.

Representanter fra eierkommunene og MIRA samt rådgiver Seim i forbindelse med signering av avtalen

6.3 Avtale med Sørum kommune vedr. IT, regnskap mv.

Siden 2013 har MIRA brukt Sørum kommune som tjenesteleverandør for IKT, regnskap, lønn og arkiv. Det er hensiktsmessig å fortsette med dagens ordning. Det vil være dyrt for MIRA å bruke en annen leverandør på nåværendetidspunkt. MIRA og Sørum kommune har inngått avtale om tjenestelevering. Avtalen med Sørum kommune har en varighet på 2 år og kan reforhandles eller forlenges.

6.4 Driftsassistanseavtale med eierkommunene

MIRA og eierkommunene har inngått avtale om drift av eksisterende renseanlegg. I henhold til denne avtalen bidrar MIRA med sitt driftspersonell for å drifte eksisterende anlegg mot et årlig fastbeløp som skal dekke lønnskostnader inkludert sosiale utgifter og støttefunksjoner som er nødvendig. Eierkommunene har budsjett- og driftsansvaret.

I henhold til avtalen har eierkommunene driftsansvar i samsvar med utslippstillatelse gitt av Fylkesmannen. Beredskap er også eierkommunenes ansvar, men med deltakelse fra MIRAs driftspersonell i vaktordning. MIRAs personell deltar også i beredskapsordning.

MIRA skal, for å få en praktisk håndtering, bruke eierkommunenes styringssystemer, IKT, HMS, faktureringsystem osv.

Seminar sammen med eierkommunene om drift av eksisterende renseanlegg

6.5 Varig drift av 2 eksisterende rensanlegg

MIRA, Fet og Sørum kommuner har startet forhandling om varig drift av 2 eksisterende rensanlegg som ikke skal knyttes til MIRAs anlegg. Siden kompetanse innen avløpsrensing kommer til å ligge i MIRA er det hensiktsmessig at MIRA overtar ansvar for drift av de 2 rensanleggene Rånåsfoss og Dalen. Vi ser flere mulige løsninger, blant annet at MIRA drifter anleggene mot et årlig fast beløp eller at MIRA overtar eierskap av anleggene.

7 HMS /SHA

7.1 Arbeidsmiljøundersøkelse.

I 2014 gjennomførte selskapet en arbeidsmiljøundersøkelse. Habberstad AS ble engasjert for å gjennomføre undersøkelsen med å intervjuer de ansatte og innleide. Det ble også gjennomført 2 personalseminarer. Resultatene ble behandlet i styret.

7.2 SHA/HMS

MIRA utarbeidet i 2014 HMS plan basert på eierkommunens HMS og kvalitetssystem. Selskapet har engasjert en SHA koordinator i delstilling for å ivareta SHA (KUP) funksjonen i forbindelse med detaljprosjektering. SHA (KU) ansvaret under gjennomføring er lagt til byggeledere. SHA koordinator avslutter sine oppgaver i mars 2015.

7.3 HMS / SHA-hendelser på byggeplass

Som en del av KU oppfølgingen av entreprenørene, gjøres det en gjennomgang av SHA-plan med tilhørende risikovurdering sammen med entreprenøren. I eget særmøte gjennomgås i tillegg den enkelte entreprenør/leverandør sitt HMS-system for å se at dette er tilstrekkelig for oppdraget og at entreprenøren/leverandøren har innarbeidet relevante deler av byggherrens SHA-plan i sitt internkontrollsystem.

Det er utarbeidet sjekklister for oppstart med entreprenøren for å sikre at viktige forhold vedrørende SHA er ivaretatt i entreprisen. Det er også utarbeidet sjekklister for KU for oppfølging av SHA på byggeplassen, som omfatter blant annet punkter fra byggherrens SHA-plan.

8 Ytre miljø

Det er utarbeidet konsekvensutredninger for å ivareta ytre miljø under utbygging av renseanlegg, pumpestasjoner og ledningsnett. På bakgrunn av dette ble det utarbeidet sjekklister for byggelederne slik at de kan følge opp entreprisene med hensyn til ytre miljø. Sjekklister er utarbeidet med utgangspunkt i MOPene som er utarbeidet av Sweco og Cowi. For enkelte entrepriser er det også utarbeidet mer lettfattelige sjekklister til entreprenørene, slik at de enkelt kan sjekke ut hvilke krav som stilles i MOPene. Erfaringen så langt er at MOPene som er utarbeidet er for omfattende og generelle, slik at det er vanskelig å identifisere hvilke krav som gjelder for hvilke entrepriser.

Det er i perioden ikke rapportert inn miljøhendelser fra entreprenørene.

9 Utbygging og drift

Prosjektet med å realisere nytt avløpsrenseanlegg har i den innledende fasen frem til utgangen av 2012 vært organisert med en prosjektgruppe og en styringsgruppe.

9.1 Styringsgruppen

Styringsgruppen hadde som medlemmer rådmennene i de tre kommunene, daglig leder i Sørums kommunalteknikk KF og de hovedtillitsvalgte i de tre kommunene.

9.2 Prosjektgruppen

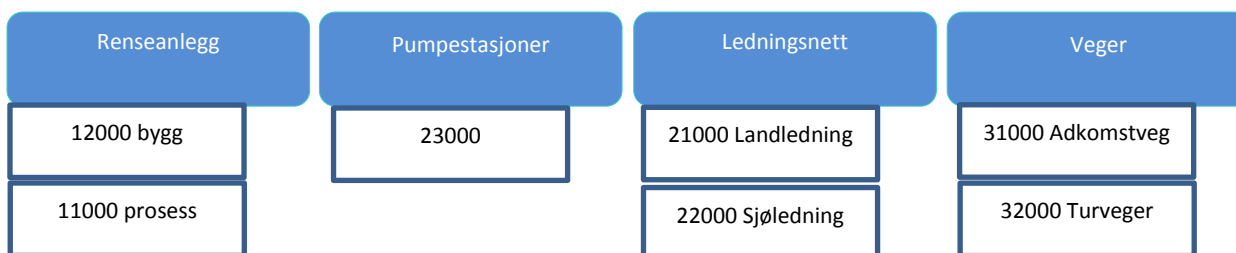
Prosjektgruppen ble etablert med representanter fra de kommunaltekniske virksomhetene, herunder representanter for driftsoperatørene fra hver kommune, samt to eksterne rådgivere⁶.

⁶ Hhv. siv.ing. Christen Ræstad, eget rådgivningsfirma og Albaran AS v/ adv. og siv. øk. Tor Wilhelm Seim.

10 Nærmere om selskapets aktiviteter - utbyggingsoppgaver

10.1 Organisering av utbyggingsoppgaver

Utbyggingsoppgavene er inndelt som følger i fire hoveddelprosjekter som igjen er inndelt i flere delprosjekter.

10.2 Overordnet beskrivelse og fremdriftsplan

Det er vedtatt å bygge et nytt avløpsrenseanlegg på Tangen ved Sørumsand med kapasitet på 63 000 p.e. (person ekvivalenter). Det nye anlegget er dimensjonert ut fra de tre kommunenes estimerte behov de neste 40 årene, samt at det er tilrettelagt for evt. senere utvidelse.

Hydraulikk er anlegget dimensjonert for 1800 m³/t og i biologiske trinn er det dimensjonert for 1260 m³/t I tillegg skal det bygges et overføringsanlegg som knytter de tre kommunene til det nye anlegget. Det skal bygges nye pumpestasjoner og legges rør i nye ledningstraseer på til sammen ca. 35 km som dels krysser under og legges i Glomma.

Byggekost for henholdsvis avløpsrenseanlegg og overføringsanlegg er antatt å være om lag 50 % hver av samlet byggekost.

Eierkommunene har vedtatt å bygge avløpsrenseanlegg uten integrert/avsluttende slambehandling (stabilisering). Det innebærer at slam vil bli et restprodukt som må transporteres til annet anlegg for sluttbehandling. Det foreligger flere mulige løsninger for hensiktsmessig ekstern sluttbehandling av slam. Ubehandlet slam har høyere lukt enn behandlet slam. Det er tatt høyde for at det senere kan bli aktuelt å vurdere etablering av eget slambehandlingsanlegg i tilknytning til renseanlegget på Tangen.

MIRA har gjennom politisk behandling i kommunestyrene fått en låneramme på MNOK 543. Beløpet er fastsatt ut fra kalkyleunderlaget i konsulentrapporten av 06.07.2011 og dernest prosjektgruppens videre behandling som også tok hensyn til de føringer som ble gitt gjennom behandling i styringsgruppen for prosjektet, samt gjennom politisk behandling. Det er således tatt hensyn til tilbakemeldinger i representasjonsmøter for formannskapene i juni 2012 om at lånerammen burde begrenses, og at man heller, om nødvendig, må fremlegge sak om økt låneramme.⁷

I et så stort prosjekt med så mange utfordringer vil det knytte seg usikkerhet til kostnadsoverslag og vurdering av fremdrift. Stram driftsplan kan føre til ekstra kostnader, og fremdriften må hele tiden avveies i forhold til kostnadssiden. MIRAs mål er uansett å gjennomføre prosjektet så raskt som

⁷ Prosjektgruppen antok en utbyggingskost på ca. MNOK 614, mens lånerammen i forbindelse med etableringen av selskapet, ble satt til MNOK 543. I tillegg skjøt eierkommunene inn MNOK 25 som egenkapital. Se Rapport 10.09.2012 utarbeidet av Prosjektgruppen som fungerte frem til etableringen av MIRA.

praktisk mulig innenfor den økonomiske rammen som er satt for prosjektet. Så langt er prosjektet i tråd med oppsatte budsjettforutsetninger.

Det er anslått at det vil ta om lag 2,5 år å oppføre et avløpsrenseanlegg og å ha dette operativt. Beroende på om man videre i prosjektet klarer å gjennomføre bygging og idriftsetting uten forsinkelser av betydning, er foreløpig tidsplan å oppføre anlegget og ha dette driftsklart 1. juli 2016.

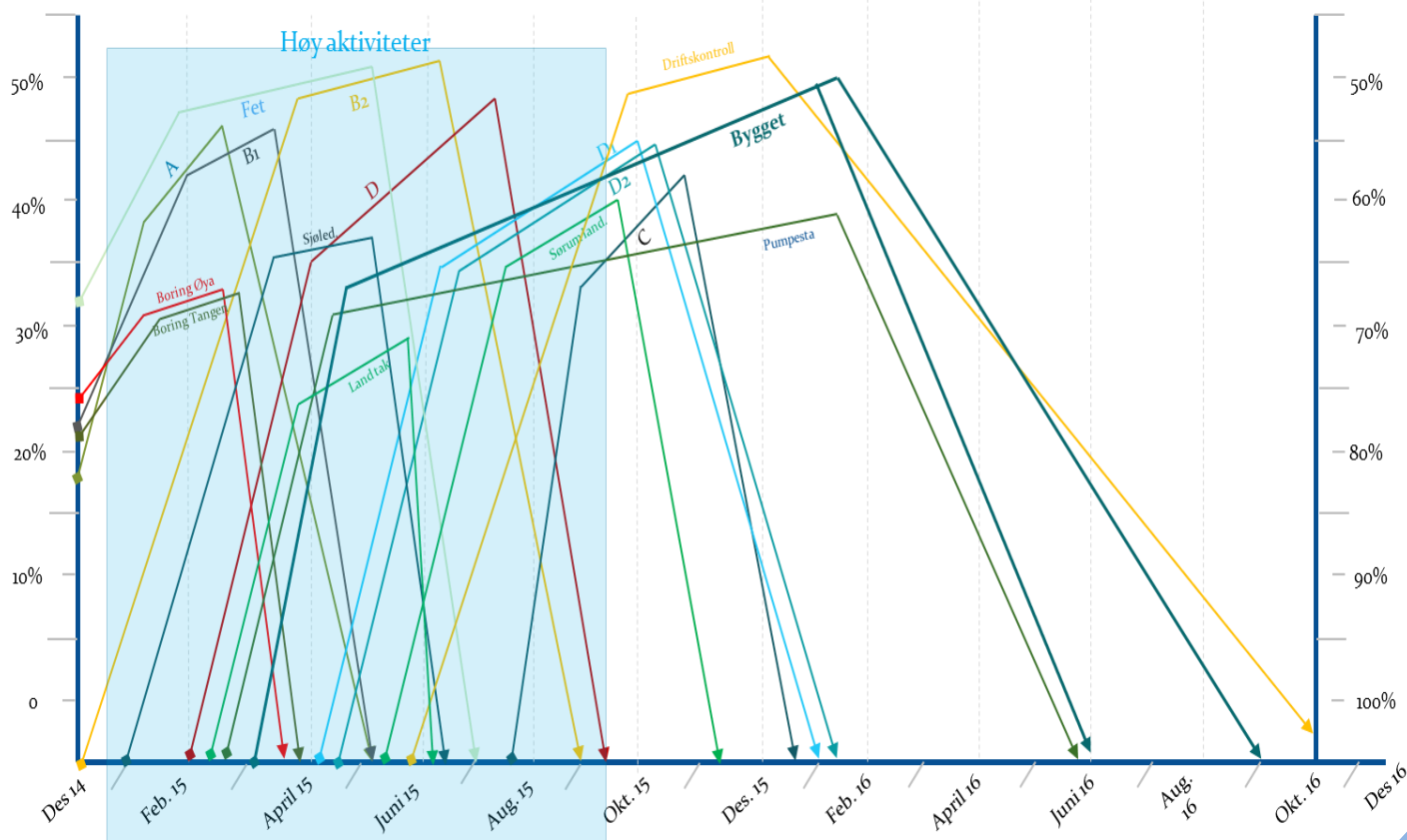
Prosessdelen av renseanlegget forventes å være ferdig installert ca. 1.6.2016, mens administrasjonsbygget vil være klar for innflytting i september 2016. Arbeidet med utomhus vil foregå også i 2017.

Veien til renseanlegg vil være klar som anleggsvei i mars 2016. Asfaltering og klargjøring skjer etter at anleggsarbeidene for renseanlegget er ferdig. Det vil her medgå kostnader i 2016 og 2017. Anleggsarbeid for turveger vil starte i 2017 og avsluttes i 2018.

10.3 Nærmere om delprosjekter

Mange kontrakter er satt ut, og kontraktsoppfølging pågår. Fortsatt gjenstår å sette ut en del kontrakter. MIRA er underlagt og følger regelverket om offentlige anskaffelser, og har etablert et system for innkjøp og kontraktsoppfølging. Det er tale om et betydelig antall anskaffelser og til sammen betydelige beløp. Det har vært, og er fortsatt, et omfattende arbeid knyttet til dette. Nedenfor følger et kort sammendrag av de viktigste aktivitetene/kontraktene.

Aktivitetsnivået forventes å avta i slutten av 2015 da mange av delprosjektene vil være gjennomført.

Illustrasjon av aktiviteter som vil pågå i parallell.

10.4 Gjennomførte oppgaver

Følgende er gjennomført og er på plass:

- Reguleringsplan
- Utslippstillatelse
- Erverv grunn (byggetomt) for prosessanlegget
- Avtaler for rettigheter vedr. fremføring av overføringsanlegg er i hovedsak slutført, men noen avtaleforhold gjenstår å avklare
- Avtale vedr. adkomstvei til anlegget
- Kartlegging av biologisk mangfold
Ingen hindringer avdekket ifht. tiltaket
- Kartlegging av fornminner på land
Ingen hindringer avdekket ifht. tiltaket
- Kartlegging av maritime fornminner
Ingen hindringer avdekket ifht. tiltaket
- Konsekvensutredninger landleidninger
- ROS analyse, ledningsnett og renseanlegg
- SHA plan er utarbeidet
- Forprosjektering trasé elvebunn, Glomma
- Prosjektering av sjøledning spesielt; ELV, vassdrag
- Geotekniske forundersøkelser og lab.analyser

10.5 Nærmere om grunneieravtaler:

MIRA har i 2014 arbeidet intensivt med å inngå avtaler om rett til å fremføre ledninger og etablering av pumpestasjoner med berørte grunneiere. Det ble avholdt flere informasjonsmøter og utarbeidet forslag til avtaler og ledningstrase.

God dialog med grunneiere har ført til inngåelse av 137 grunneieravtaler med grunneiere i Sørumsjøen, Gjerdrum og Fet.

Total er det ca. 175 grunneieravtaler som skal inngås. Det gjenstår fortsatt å få på plass noen avtaler.

10.6 Ledningsnett

Ved bygging av transportanlegg som består av overføringsledninger, pumpestasjoner mv., har man flere usikkerheter, og da spesielt hva gjelder grunnforhold og fornminner.

Ettersom arkeologiske grunnundersøkelser nå er ferdige og ingen hindringer er påvist, er risikoen i forhold til økonomi og fremdrift lavere. Noen deler av traséen vet man vil måtte legges gjennom geologisk krevende områder med innslag av kvikkleire. Dette kan skape utfordring og usikkerhet i utførelsesfasen.

Transportsystemet er delt i 15 forskjellige entrepriser. Dette vil åpne muligheter for flere entreprenører, særlig mellomstore, til å delta i konkurransene og dermed forhåpentligvis kunne gi økt konkurranse og dermed relativt sett lavere priser.

Ettersom detaljprosjektering er ferdig for hele transportsystemet, er den budsjettmessige risikoen tatt ned, men særlig grunnforhold kan gi utfordringer som kan virke inn på kostnadssiden. Fremdriftsmessig er det grunn til å anta at man vil ha tid til å løse eventuelle utfordringer som måtte dukke opp. I henhold til fremdriftsplanene vil transportanlegg være driftsklar i mai 2016. Utbyggingen av transportanlegget gir selskapet kostnader i 2014, 2015 og 2016, hvilket gjenspeiles i investeringsbudsjettet.

Pr. dags dato 15.3.2015 er alle delstrekke ferdig prosjektert og enten kontrahert eller annonsert unntatt delstrek D som omtalt nedenfor.

Etter anbudskonkurranse er oppdraget om detaljprosjektering av de ulike strekningene tildelt hhv. SWECO og COWI.

Utarbeidelsen av konkurransegrunnlag og arbeidstegninger har vært arbeidskrevende med hensyn på tilpasninger på traseen grunnet tilrettelegging for grunneiere og geotekniske forhold.

Ovenstående, samt tvungen senere anleggsstart grunnet miljøkrav i Leira (tidligst oppstart 1 juni), medførte en forskyvning av fremdriftsplanen for deler av ledningsstrekket.

For to delstrek D (D1 og D2) er det utsatt iverksettelse av bygging grunnet ønske fra Gjerdrum kommune og NRV om fellesprosjekt med MIRA.

10.7 Styrt boring og Norges rekord i styrt boring på land

MIRA valgte styrt boring under Glomma fremfor å krysse elven ved å legge rør på elvebunnen. I februar i år ble det satt ny Norgesrekord i styrt boring ved at det ble gjennomført flere boringer under Glomma, den lengste på nær 1 300 meter, hvor ledningen går under Glomma fra Hammeren ned til Tangen.

I forbindelse med styrt boring har selskapet fått besøk av 40 fagpersoner fra kommuner, konsulentfirmaer og entreprenører fra hele Norge.

En flott samling prosjektmedarbeidere og riggen som ble benyttet til styrt boring under Glomma

10.8 Fremdriftsplan for ledningsnett

I henhold til fremdriftsplan skal ledningene være ferdig i mai 2016.

10.9 Pumpestasjoner:

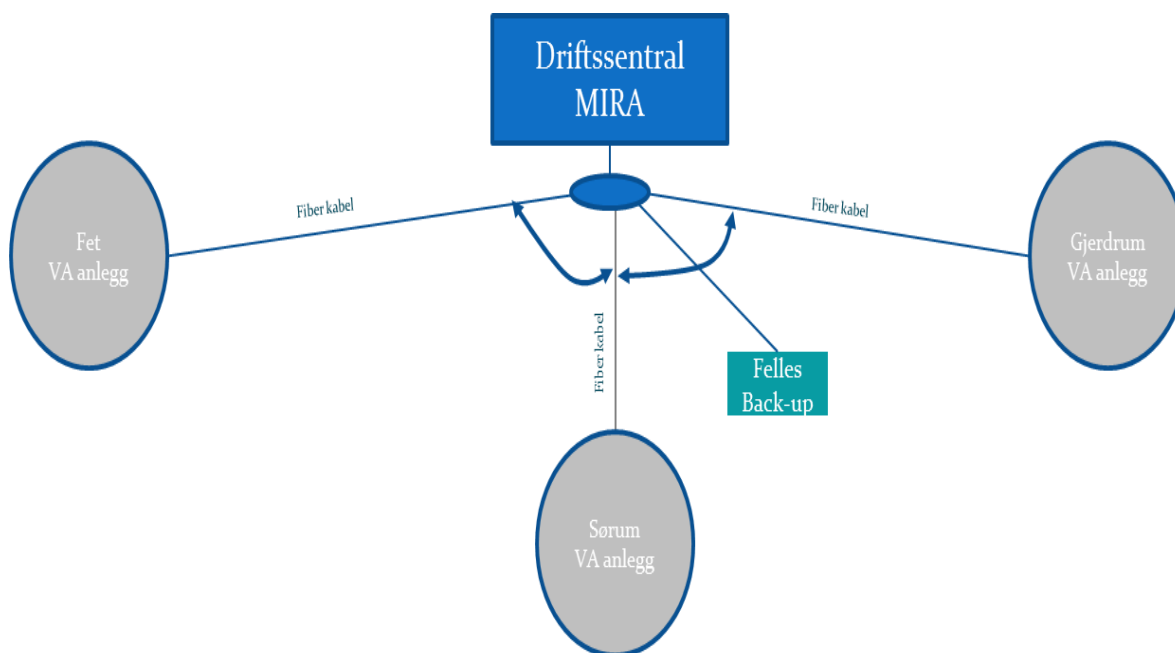
Norconsult har startet detaljprosjektering av pumpestasjoner. Det er tilsammen 8 pumpestasjoner som skal bygges. Utlysning av utførelsesentreprise/leveransekontrakter vil skje i mai 2015.

10.10 Driftskontrollanlegg og kommunikasjon

MIRA har inngått avtale med Gjerdrum og Sørums kommuner om driftskontrollanlegg. Dette vil gi oss et felles system og plattform som er gunstig for fremtidig samarbeid. Fet kommune har valgt å beholde et system som ble anskaffet noen år tilbake.

Guard Systems AS vant konkurransen som ble utlyst og kontrakt ble inngått i 2014.

MIRA har valgt, der det er praktisk, å legge ledninger og kabelrør sammen. I løpet av 2015 og begynnelsen av 2016 vil selskapet trekke fiberkabel fra Gjerdrum og Fet til Sørums kommuner. Fiberkabel har stor kapasitet og eierkommune vil også kunne benytte den.

10.11 Adkomstveg og turveger

Reguleringsplanen for adkomstvegen er vedtatt. Detaljprosjektering og anbudsgrunnlaget er nå ferdig.

En har ved nærmere gjennomgang av standard og tiltaksbehov på dagens adkomstveg til renseanlegget sett følgende:

- Dagens adkomstveg har ikke tilstrekkelig bæreevne til å tåle belastningen i anleggsperioden, særlig belastende er perioder med masse- og betongtransport.
- En tilstrekkelig dimensjonert anleggsveg som skal holde frem til 2016 vil koste i størrelsesorden MNOK 3.
- Dersom permanent adkomstveg bygges nå kan en redusere behovet for anleggsveg til rent midlertidige tiltak med en kostnadsramme i størrelsesorden 1,5 til 2 MNOK.

Det er derfor besluttet at adkomstvegen bygges 1. halvår 2015 til det nivå som er nødvendig for å ha en sikker og god adkomstveg. I forbindelse med bygging av veggen ønsker Sørums kommuner å anlegge vann- og avløpsledninger. Sørums kommuner vil dekke sin del av kostnadene.

De arbeider som ut fra en faglig vurdering kan utsettes til slutfasen, uten at veggen påføres unødig forringelse i anleggsfasen, avventes.

I forbindelse med reguleringsplanen er det stilt krav om etablering av flere turveger som avbøtende tiltak. Noen av disse turvegene skal ferdigstilles til oppstart på anlegget, mens øvrige ferdigstilles to år etter idriftsettelse. I dette planforslaget er disse fristene ivaretatt. Det forventes derfor at hovedtyngden av kostnadene her kommer i 2015, mens det vil påløpe lite kostnader i 2016, mens det igjen vil påløpe en del kostnader i 2017 og 2018.

MIRA vil i løpet av 2015 etablere en arbeidsgruppe som vil jobbe med planlegging av turveger. Arbeidsgruppen vil bestå av Sørums kommuner, interesseorganisasjoner og MIRA.

Kontrakt for opparbeidelse av adkomstvei til renseanlegget på Tangen, Lystadvegen, er kontrahert. Opprigging ferdig. Arbeidene har startet ihht. fremdriftsplanen og skal være ferdig 1.6.15. Arbeidene vil med turveger vil starte i 2017.

10.12 Renseanlegget på Tangen

10.12.1 Prosessanlegget

MIRA har i 2013 etter anbudskonkurranse tildelt kontrakt for leveranse av prosessanlegget til Krüger Kaldnes AS. Tilbudet til Krüger Kaldnes ble etter grundige evalueringer av et tverrfaglig team, der også driftsoperatørene deltok, vurdert som det klart beste tilbudet. Det er tale om en enkel og logisk prosessoppbygging basert på MBBR-teknologi med flokkulering. Løsningen innebærer bl.a. etablering av parallelle driftslinjer som skal sikre fleksibilitet og driftssikkerhet.

10.12.2 Prosessbygget med tilhørende administrasjonsdel

Det er prosjektert et integrert prosess- og administrasjonsbygg.

Det ble i henhold til opprinnelige forutsetninger gjennomført en totalentreprisekonkurranse for bygg og tekniske fag ved rensenanlegget. Vi fikk markedet mot oss i fjor da vi første halvår ikke fikk inn noen tilbud på totalentreprise for oppføring av selve driftsbygget på Tangen. Vi måtte bruke litt tid på å områ oss.

Med det formål å sikre tilstrekkelig markedsinteresse for prosjektet, ble alternativ kontraktsform og organisering drøftet med styret. Administrasjonen, i samråd med styret, besluttet å endre anskaffelsesstrategien til en tradisjonell prosess med detaljprosjektering og utførelseskontrakt med følgende hovedprinsipp:

- Bygg med tilhørende tekniske fag detaljprosjekteres av MIRA.
- Bygg og tekniske fag kontraheres som utførelseskontrakt(er).
- Bygg tiltransporteres ikke prosess, kontrakten(e) sideordnes.
- MIRA vurderer anskaffelsesprosedyre, enten åpen anbudskonkurranse eller konkurranse med prekvalifisering. Valg av anskaffelsesprosedyre er planlagt å bli truffet i løpet av september d.å.

Når bygg og tekniske fag detaljprosjekteres tilligger prosjekteringsansvaret byggherren som beslutter både funksjon og teknisk løsning. Entreprenøren blir utførende ledd som har ansvar for korrekt utførelse i henhold til detaljspesifikasjon. Erfaringsmessig er kontraktsformen godt egnet for splittende entrepriser/kontrakter. Det er besluttet oppsplitting i følgende kontrakter:

- Grunnarbeider – utgraving av byggegrop
- Bygningsmessige arbeider – administrerende sideentreprenør, hovedbedrift HMS
- Elektrotekniske installasjoner – hovedinntak, reservekraft og byggelektro
- Rørtekniske installasjoner – vann og varme (varmepumpe)
- Ventilasjonstekniske installasjoner
- Luktreduksjonsanlegg – funksjonskontrakt

I siste del av 2014 foretok vi derfor detaljprosjektering og utarbeidet ny forespørsel for utlysning. Vi fikk på andre forsøk inn mange tilbud, og byggekontrakt ble tildelt Bermingrud Entreprenør BYT AS i februar 2015.

Slik det ser ut pr. i dag (mars 2015), har vi som mål å ha anlegget på Tangen ferdig til 1. juni 2016. Fremdriften når det gjelder å ferdigstille rensenanlegget anses å være under kontroll, fordi usikkerhetene knyttet til fornminner er avklart, og at det er gjennomført grunnundersøkelser. Fremdriftsmessig usikkerhet knytter seg i hovedsak til at man får tildelt byggekontraktene i samsvar med foreliggende plan for disse, dvs. i løpet av januar 2015.

11 ØKONOMI

Selskapet var i 2013 i etableringsfasen, og var kun organisert som et prosjekt. Alle kostnader i selskapet er å anse som prosjektkostnader, da dette omfatter all aktivitet i selskapet. Selskapet har derfor ingen driftsutgifter, og følgelig føres alle kostnader på investeringsregnskapet. Det er vedtatt driftsbudsjetter for årene 2014 og 2015 samt økonomiplan for investering 2015-2018.

I henhold til representantskapets vedtak har selskapet fullmakt til å ta opp et byggelån opptil MNOK 543. I 2013 har selskapet ikke hatt lån. Pr. årsskiftet 31.12.2014 er lånopptaket på MNOK 100.

I henhold til selskapsavtalen skal eierkommunene betale innskudd til selskapet.

Eierkommunene er på denne bakgrunn enige om at innskuddsplikten ved opprettelsen av selskapet fastsettes til:

- Fet kommune: kr. 1 120 000
- Gjerdrum kommune: kr. 15 750 000
- Sørumsund kommune: kr. 8 130 000

Selskapet har i 2013 brukt innskudd fra eierkommunene til å dekke utgifter i forbindelse med planlegging og en del prosjektering og samtidig til prosjektgruppens utgifter.

11.1 Finansiering

Alle planlagte investeringer finansieres fullt ut gjennom låneopptak. I henhold til selskapsavtalen kan MIRA ta opp et lån opp til MNOK 543.

For å sikre likviditet besluttet selskapet tidlig 2014 å etablere et midlertidig sertifikatlån på MNOK 50. Dette lånet er i sin helhet innfridd etter at man i juni (2014) fikk etablert den permanente lånefinansieringen (byggelånet) som selskapet skal benytte gjennom prosjektet. Selskapet har holdt seg innenfor den lånerammen på MNOK 543 som er fastsatt i selskapsavtalen.

Selskapet har utlyst anbudskonkurranse på finansiering av MNOK 543. Kommunalbanken hadde det beste tilbudet og det ble inngått avtale med kommunalbanken om byggelån på MNOK 543.

Etableringen av de to lånefasilitetene som vist til, er foretatt innenfor og i tråd de rammer og føringer som følger av regelverket om offentlige anskaffelser.

Byggelånet konverteres i 2016 til et vanlig selvkost lån. Investeringene avskrives i samsvar med retningslinjene for «god kommunal regnskapskikk», som bl.a. innebærer følgende avskrivningsperioder:

- Bygg: 50 år
- Ledningsanlegg: 40 år
- Tekniske installasjoner: 20 år
- Avskrivning av maskiner og biler følger en mer individuell vurdering, men hovedprinsippet er at slike investeringer avskrives over 5-10 år.

Investeringer avskrives med lineære avskrivninger, dvs. at de avskrives med et likt årlig kronebeløp i hele avskrivningstiden. Som en følge av dette finansieres investeringene med serielån, slik at avdragene på lån følger avskrivningene. Selskapet vil i størst mulig grad tilpasse avdragstider på lånene til budsjettert avskrivningstid.

11.2 Driftstilskudd fra eierkommunene

Selskapet har vedtatt driftsbudsjett for 2014 med inntektsrammer på MNOK 15. Selskapet vil ikke ha driftsinntekter i 2014 for å dekke driftskostnader. En del av selskapets utgifter må dekkes av driftsmidler. I dette året vil selskapet ha renteutgifter for sertifikatlånet med MNOK 0,320. Renteutgifter må dekkes med driftsmidler.

Selskapet fikk i 2014 driftstilskudd fra eierkommunene til dekking av driftskostnadene for 2014. Driftstilskudd deles mellom eierkommunene i henhold til eierandelprosent.

Tabell 4, driftstilskudd fra eierkommunene 2014 - tall i hele 1000 kroner

Sørum kommune	765
Fet kommune	510
Gjerdrum kommune	225
SUM	1 500

11.3 Investering

Alle planlagte investeringer finansieres fullt ut gjennom låneopptak. I henhold til selskapsavtalen kan MIRA ta opp et lån opp til MNOK 543.

	Behov	Behov	Behov		
	2014	2015	2016	2017	2018
Avd. 10 Renseanlegg	36 650	106 600	91 000	10 550	1 800
Avd. 20 Transportsystem	87 600	154 650	33 650	1 000	0
Avd. 30 Veger	2 500	7 000	5 650	6 000	0
SUM	125 000	268 250	129 530	18 550	1 800